

Факультет / відділення
«Дизайн»

Кафедра / циклова комісія
«Дизайн»

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS008 Образотворче мистецтво (Рисунок, Живопис) / Fine Arts (Drawing, Painting)
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	фахова передвища
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	5-7 семестри (9 кл.), 3-5 семестр (11 кл.)
Факультет / відділення	Дизайн
Курс	3-4 курс (9 кл.), 2-3 курс (11 кл.)
Анотація курсу	<p>Дисципліна «Образотворче мистецтво (Рисунок, Живопис)» є однією з основних дисциплін, які викладаються протягом усіх курсів навчання студентів спеціалізації «Дизайн».</p> <p>Володіння навичками малюнка розширює творчі можливості, значно підвищуючи конкурентоспроможність дизайнера.</p> <p>Основною формою проведення практичних занять є вправи, які виконуються відповідно затвердженим темам.</p> <p>Предмет формує систему знань, яка дозволяє на основі вивченій та пізнаній засобами малюнка матеріальної форми, відтворити її в кольорі та зобразити в просторі кольорових співвідношень.</p> <p>Завдання: здобуття вмінь та навичок в роботі з фарбами, використання закономірностей кольору в конкретному середовищі,</p>

	<p>застосування технік і технологій живописних матеріалів, вирішення складних просторових колористичних завдань живопису та створення художнього образу живописними засобами. Завдання поступово переходять від предметних постановок до вивчення живої натури.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати: теорію і технологію використання фарб, техніку та прийоми володіння живописними засобами, закони рисунка та живопису.</p> <p>вміти: використати закономірності кольору в конкретному середовищі, застосувати техніки та технології живописних матеріалів у вирішенні складних просторових колористично – ортогональних завдань живопису та створенні художнього образу живописними засобами.</p>
<p>Сторінка курсу в MOODLE</p>	<p>Куколь С.Є http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=1242 – III курс http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=650 – IV курс</p> <p>Сіра О. В. http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=1246 – III курс</p> <p>Гладько М.В. http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=410 – III курс http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=863 – IV курс</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>Гладько Максим Володимирович СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: gladjko@ukr.net</p> <p>Куколь Світлана Євгенівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: svetlanakukol79@gmail.com</p> <p>Сіра Оксана Валентинівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті</p>

	E-mail: ciraoksana56@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_d.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 05 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 06 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 01 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності. СК 02 Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну. СК 05 Здатність здійснювати композиційну побудову та колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.
Перелік програмних результатів навчання	Загальної підготовки РН 01 Знати загальні вимоги дотримання авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації. РН 08 Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку. Професійної підготовки РН 10 Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних та художніх технік. РН 12 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень. РН 15 Застосовувати відповідне програмне забезпечення для виконання конкретного завдання. РН 16 Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації. РН 26 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків

	виконання завдань. РН 27 Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 480 Кількість кредитів – 6/4/6 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 120/64/120 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60/56/60 Форма підсумкового контролю – екзаменаційний перегляд
Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) репродуктивний.
Зміст дисципліни 5-6 семестр (живопис)	
Тема 1 Натюрморт «Осінні мотиви»	Скомпонувати на площині листа, створити врівноважену композицію натюрморту. Звернути увагу на ритми вертикалей, горизонталей, співвідношення великих та малих форм, повітряну перспективу. Вирішити в кольорі, гармонійно поєднати доповнюючі контрасти
Тема 2 Копія декоративного натюрморту.	Підібрати декілька варіантів аналогів декоративного натюрморту, затвердити один для копіювання. Перенести максимально точно рисунок, використовуючи модульну сітку, збільшуючи або зменшуючи розміри авторського рисунку. Відтворити правильно авторські кольори та відтінки.

Натюрморт «Народні мотиви».	Дослідити насиченість кольору та орнаментальний декор. Рішення декоративно-площинне. Створити колористичну композицію з допомогою декоративних площин, орнаментики, контурів.
Тема 4 Натюрморт «Атрибути мистецтва».	Завдання на вивчення однієї з графічних технік – суміщення перового малюнка та заливка аквареллю. Метою являється більш досконале дослідження нюансів колориту, рефлексів, світло – тіні. Використати лінійну обводку пером, рапідграфом або гелевою ручкою та заливку кольором в межах контуру.
Тема 5 Натюрморт з металевих і скляних предметів.	Завдання на відтворення фактури та матеріальності предметів у кольорі. Детально дослідити і передати характерні фактури предмета, їх відмінності. Передати блиск металу, скла, фактуру дерева, хутра, тканини, фарфору.
Тема 6 Начерки і замальовки голови натурника.	Зробити начерки голови людини в трьох ракурсах. Передати світло – тінь, об'єм, кольорові рефлексії, характерні риси зовнішності натури. Замальовки з натури голови людини в різних положеннях. Освітлення денне, бокове, фронтальне. Вивчення та передача світло – тіні, кольорових рефлексів, характеристики зовнішності людей.
Тема 7 Голова натурника. Чоловіча модель.	Світло-тіньове рішення живописного портрету. Дослідити колорит засобами акварелі. Опрацювати форму, об'єм. Скомпонувати голову натурника в площині листа, зробити лінійно – конструктивну побудову. Передати об'єм голови засобами живопису: світло – тінь, рефлексії, колорит.
Зміст дисципліни 7 семестр (живопис)	
Тема 1. Натюрморт «Осінні квіти»	Збагатити художню живописну палітру спостереженнями та відображенням широкого спектру осінніх кольорів.

<p>Тема 2. Голова людини в освітленні «контражур»</p>	<p>Модель на тлі світла, вікна. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і кольором. Освітлення обумовлює поставлену задачу. Задача ускладнюється тим, що світло-тінь формується силуетно, форми обличчя виражені м'яко. Портрет людини з джерелом світла, що розміщене позаду натури. Знайти основні тональні та кольорові співвідношення, виявити форму обличчя засобами живопису.</p>
<p>Тема 3. Голова людини з плечовим поясом</p>	<p>Жіноча модель на нейтральному тлі. Постановка ускладнена тим, що в композицію разом з плечовим поясом вводиться рука натурника. Органічне поєднання голови людини з плечовим поясом, вирішення в єдиному цілісному колориті. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і кольором.</p>
<p>Тема 4. Натюрморт з гіпсовим торсом Венери</p>	<p>Задача поступово наблизилась до передачі форм та фактури людського тіла засобами живопису. Створити врівноважену композицію в площині листа, зробити лінійно-конструктивну побудову. Передати об'єм торсу, кольорові рефлекси засобами живопису. Створити цілісну колористичну композицію, використовуючи тепло-холодні співвідношення кольору.</p>
<p>Зміст дисципліни 5-7 семестри (рисунок)</p>	
<p>Тема 1 Вступна бесіда: Ознайомлення учнів із завданнями дисципліни. Рисунок людського черепа в двох ракурсах.</p>	<p>Розміщення на форматі листа двох ракурсів черепа. Лінійно-конструктивна побудова черепа. Уточнення та вивчення основних анатомічних особливостей. Тональне вирішення черепа за допомогою штрихування.</p>
<p>Тема 2 Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.</p>	<p>Закомпонувати на площині листа деталі голови: око, ніс, губи, вухо. Лінійно-конструктивна побудова кожного з елементів.</p>

Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).	Виконання побудови голови. Виявлення об'ємів кісток та м'язів.
Тема 4 Рисунок античної голови (голова Аполона).	Виконання побудови античної голови. Передача особливих рис обличчя, об'єму та світло-тіні.
Тема 5 Рисунок гіпсової голови (голова Гатамелати).	Виконання побудови гіпсової голови. Тоновий розбір форм.
Тема 6 Рисунок голови натурника (натурниці) при штучному освітленні.	Виконання побудови голови натурника. Передача особливих рис обличчя, об'єму та світло-тіні.
Тема 7 Рисунок голови натурниці на нейтральному тлі.	Виконання лінійно-конструктивну побудову голови натурниці на нейтральному тлі. Передача особливих рис обличчя, об'єму та світло-тіні.
Тема 8 Рисунок гіпсової кисті Давида.	Закомпонування в площині листа гіпсової кисті Давида. Лінійно-конструктивна побудова.
Тема 9 Рисунок гіпсової стопи Давида.	Закомпонування в площині листа гіпсової стопи Давида. Лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 10 Рисунок фігури (екорше Гудона).	Виконати рисунок фігури (екорше Гудона). Лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 11 Рисунок (замальовки) оголеної фігури у трьох ракурсах.	Закомпонувати замальовки оголеної фігури у трьох ракурсах. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і тінню.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат,

фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу. Кожен семестр оцінюється по 100 балів.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни за 5-7 семестри (Рисунок)

Види навчальної роботи	Мак кількість балів	
5 семестр	20/15/15	
Практичні завдання (9 тем)	Аудиторні/індивідуальні	
Тема 1. Рисунок людського черепа в двох ракурсах.	5/5	
Тема 2. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.	5/5	
Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).	5/5	
Тема 4 Рисунок античної голови (голова Аполона).	5/	
Екзаменаційний перегляд	15	
Всього балів	50	
6 семестр	20/15/15	
Тема 5 Рисунок гіпсової голови (голова Гатамелати).	10/7	
Тема 6 Рисунок голови натурника (натурниці) при штучному освітленні.	10/8	
Екзаменаційний перегляд	15	
Всього балів	50	
7 семестр	20/15/15	
Тема 7 Рисунок голови натурниці на нейтральному тлі.	4/3	
Тема 8 Рисунок гіпсової кисті Давида.	3/3	
Тема 9 Рисунок гіпсової стопи Давида.	3/3	
Тема 10 Рисунок фігури (екорше Гудона).	4/3	
Тема 11 Рисунок (замальовки) оголеної фігури	6/3	

у трьох ракурсах.		
Екзаменаційний перегляд		15
Всього балів		50

**Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни
за 5-7 семестр (Живопис)**

Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
5 семестр	20/15/15	
Тема 1. Натюрморт «Осінні квіти»	4	
Тема 2. Копія декоративного натюрморту	4/5	
Тема 3. Натюрморт «Народні мотиви».	4	
Тема 4. Натюрморт «Атрибути мистецтва».	4/5	
Тема 5. Натюрморт з металевих і скляних предметів.	4/5	
Екзаменаційний перегляд	15	
Всього балів	50	
6 семестр	20/15/15	
Тема 1. Начерки і замальовки голови натурника.	10/8	
Тема 2. Голова натурника. Чоловіча модель.	10/7	
Екзаменаційний перегляд	15	
Всього балів	50	
7 семестр	20/15/15	
Тема 1. Натюрморт «Осінні квіти»	5	
Тема 2. Голова людини в освітленні «контражур»	5/5	
Тема 3. Голова людини з плечовим поясом	5/5	
Тема 4. Натюрморт з гіпсовим торсом Венери	5/5	
Екзаменаційний перегляд	15	
Всього балів	50	

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння

D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Альбом «Акварель українських художників». К., Мистецтво, 1985. 110с.
2. Альбом «Декоративне мистецтво України». К., Мистецтво, 1991. 213 с.
3. Недосєко Н. Натюрморт. Методичні рекомендації. ЧДБК, 2001. 20 с.
4. Лильо-Откович Зоряна, Український пейзажний живопис ХІХ – початку ХХ сторіччя. – К.: Балтія-Друк, 2007. – 120 с.; іл. – Укр., англ.
5. В. А. Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А.Режко, Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
6. Лоханько Ф.П., Флорова Т.І., Художні матеріали. Техніка живопису. Короткий курс для студентів педагогічних факультетів художніх інститутів. – Київ, 1960. – 142 с.
7. Катерина Білокур очима сучасників / Спогади, есеї, розвідки, матеріали з архіву художниці підготував, упорядкував М.Кагарлицький. – К.: «Томіріс», 2000. – 432 с., іл.
8. Котович Н.В., Рисуем цветы. Серия «Учимся рисовать». – Харьков: Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2013. – 96 с.: цв. ил.
9. Барчаи Е., Анатомія для художників. – Корвина, Будапешт, 1982. – 344 с.: іл.
10. Andrzej Jakimowicz, Jacek Malczewski. – Warszawa, AURIGA, 1974. – 218 p., іл.
11. Феодосійська картинна галерея імені І.К.Айвазовського: Альбом / Авт.-упоряд. С.С.Полун. – К.: Мистецтво, 1988. – 151 с.: іл.
12. Косьяненко Катерина, Мамаї та Мамаївни. Живопис. – К.: Видавництво «Промінь», 2013. – 36 с.: кол.іл.
13. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем / Пер.з англ. В.Кучменко. – К.: Видавнична група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
14. Кетрін Інгрем, Це Воргол. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2016. – 80 с.: кол.іл.
15. Кетрін Інгрем, Це Далі. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2017. – 80 с.: кол.іл.

16. Джордж Роддам, Це Ван Гог. Ілюстрації С.Гарасамович. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2018. – 80 с.: кол.іл.
17. Сара Паппворт, Це Моне. Ілюстрації Од Ван Рин. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2019. – 80 с.: кол.іл.
18. Паламарчук Г.П., Тарас Шевченко. Альбом. – К.: Мистецтво, 1976. – 352 с.: кол. іл.
19. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Живопис. – К.: Мистецтво, 1964. – 24 с.: іл.
20. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Графіка. – К.: Мистецтво, 1964. – 24 с.: іл.
21. Іттен Й., Мистецтво кольору. Перекладач Монахова Л. – Видавництво Аронов, 2020. – 96 с.: кол.іл.
22. Кассія Сент-Клер, Потаємне життя барв. Переклад Сокульська К. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2021. – 296 с.: іл..
23. Фонди кафедри

Інформаційні ресурси:

1. Анатомія для художників. URL: https://pseudology.org/health/Barchai_Anatomy2.pdf
2. Г. Баммес. Анатомичні схеми. URL: <https://nevsepic.com.ua/anatomy/29797-g.-bammes-anatomicheskie-shemy-468-rabot.html>
3. Берн Хогард. Рисунок. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Burne%20Hogarth%20-%20Drawing%20Dynamic%20Hands/page/n61/mode/2up
4. Ендрю Луміс, Рисування голови і рук. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Andrew%20Loomis%20-%20Drawing%20the%20Head%20and%20Hands/page/n81/mode/2up
5. Улдис Заринш. Анатомія для скульпторів. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Uldis%20Zarins%20-%20Anatomy%20for%20Sculptors/page/n169/mode/2up
6. ХДАТМ, Єгоров Євген Павлович - Живописець, графік, художник-монументаліст. URL: <https://www.ksada.org/museum-egorov.html>
7. ХДАТМ, Хбесєдін Сергій Фотійович - Майстер станкового живопису, художник-графік. URL: <https://www.ksada.org/museum-besedin.html>
8. Методичні рекомендації «Рисунок черепа» URL: <https://eprints.kname.edu.ua/10601/1/>